

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2,
tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 507
din 17.09.2014

Dosar nr.: 197/2014

Petiția nr.: 2075/24.03.2014

Petentă : S. A. (mama copilului B. A.)

Reclamați: Școala Generală nr. 143
Z. B. R.

Obiect: refuzul accesului copilului petentei la semiinternatul școlii precum și la orele de curs, datorită faptului că reclamatele consideră că acesta ar avea nevoie de examinări psihologice asociate profilului ADHD

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petentei

I.1.1. S. A., domiciliată în București

I.2. Numele și reședința reclamatei

I.2.1. Școala Generală nr. 143, prin reprezentat legal, director S. I., cu sediul în București, str. Banul Mărcine, nr. 16, Sector 5, București;

I.2.2. Z. B., cu domiciliul ales la Școala Generală nr. 143, cu sediul în București, str. Banul Mărcine, nr. 16, Sector 5, București;

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin sesizarea făcută, petenta arată faptul că fiul său, B. M. A., născut la data de 04.12.2006, elev în clasa pregătitoare C din cadrul Școlii Generale nr. 143, din București, este tratat într-un mod inadecvat de către învățătoarea sa Z. R.. Copilul a început școala din luna septembrie 2014. Începând cu luna octombrie i s-a refuzat copilului accesul la semiinternat, motivat de faptul că prezintă probleme foarte grave, fiind recomandată o evaluare psihologică.

2.2.. Urmare unei altercații dintre fiul petentei și un coleg, incident petrecut la data de 13.03.2014, la data de 18.03.2014 directoarea școlii a înștiințat mama că nu mai primește copilul la școală fără însoțitor. Totodată mama este presată să mute copilul la altă școală presiunile venind și din partea școlii și din partea părinților.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 29.04.2014 la sediul CNCD, prin adresa nr. 2075 din data de 02.04.2014 respectiv adresele nr. 2340 din data de 02.04.2014. La termen au fost prezente părțile.

3.3. Partea reclamată a formulat un punct de vedere înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 2968/28.04.2014, prin adresa nr. 1167/19.02.2014, punctul de vedere fiind înmănat petentei.

3.4. Prin adresa nr. 3142/06.05.2014, petenta a formulat note scrise.

3.5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Petenta arată faptul că fiul său este elev în școala pregătitoare C, având-o ca învățător pe doamna B. Z.

4.1.2. Începând cu luna octombrie 2013 copilului i s-a refuzat accesul la semiinternat de către doamna S. I., directoarea școlii, pe motiv că minorul ar prezenta probleme foarte grave fiind necesară o evaluare psihologică.

4.1.3. Ca urmare a fost mama a fost îndrumată către Centrul de Educație Emoțională și Comportamentală fiind evaluat de către psiholog. A reieșit faptul că prezintă un profil tipic de dezvoltare nefiind identificate deficite cognitive asociate profilului atipic (ADHD).

4.1.4. Cu toate acestea mama copilului era chemată să îl ia după două ore, până la venirea mamei copilul fiind scos pe coridor și lăsat în grija paznicului școlii.

4.1.5. Urmare unei altercații dintre fiul petentei și un coleg, incident petrecut la data e 13.03.2014, la data de 18.03.2014 directoarea școlii a înștiințat mama că nu mai primește copilul la școală fără însoțitor. Totodată mama este presată să mute copilul la altă școală presiunile venind și din partea școlii și din partea părinților.

4.1.6. Prin concluziile scrise arată faptul că în cursul convorbirilor telefonice purtate, învățătoarea copilului i-a comunicat faptul că nu poate participa la ore iar evaluarea va fi făcută de așa natură întrucât copilul este neadaptat pentru școală. De asemenea învățătoarea a recomandat mamei să îl mute la altă școală unde nu îl cunoaște nimeni

4.1.7. Cu privire la evaluarea făcută la Centrul de Educație Emoțională și Comportamentală și la un eventual punct de vedere formulat de către specialiștii de la centru, petenta nu a depus nici un astfel de înscris comunicând C.N.C.D. două numere de telefon pentru a obține detalii .

4.1.8. Între timp, copilul a fost mutat la clasa pregătitoare B a aceleiași școli, la doamna învățătoare Scriciu, unde nu au fost întâmpinate nici un fel de probleme.

4.1.9. A mai fost depusă de către petentă și o declarație a tatălui copilului, domnul C. N. B., care arată faptul că a existat un comportament pătitor al învățătoarei Z. pentru colegul copilului său B., în detrimentul fiului său. Tatăl mai apreciază faptul că atitudinea copilului a fost generată de comportamentul pătitor și nedrept al învățătoarei. De altfel tatăl a participat la o oră de engleză putând să constate faptul că sunt deranjate de B. și nu de către fiul său. Acesta își exprimă nemulțumirea și cu privire la faptul că învățătoarea a comunicat numărul său de telefon părinților lui B., încălcând regula de confidențialitate. De asemenea apreciază faptul că s-a format un front comun împotriva fiului său.

Susținerile părții reclamate, școala gimnazială nr. 143

4.2.1. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. sub nr. 2968/28.04.2014, reclamata, prin reprezentat legal, face următoarele precizări.

4.2.2. În anul școlar a fost înscris la școala respectivă fiul petentei. Deși adresa de domiciliu nu aparține de circumscripția școlii, a fost aprobată cererea mamei de înscrierea copilului. Copilul a fost înscris și la semiinternatul școlii.

4.2.3. În luna octombrie, învățătoarea copilului, parte reclamată în prezentul dosar a informat conducerea despre faptul că fiul petentei nu își îndeplinește sarcinile în timpul orelor de curs, este violent cu colegii și le vorbește urât. Aceasta a îndrumat-o

pe învățătoare să ia legătura cu mama elevului. Aspectele semnalate de către învățătoare au fost confirmate și de către pedagog.

4.2.4. Petenta s-a prezentat la directoarea școlii spunând că nu poate comunica cu învățătoarea copilului. Pedagogul a specificat de asemenea că timpul petrecut la școală ar putea fi prea lung pentru un copil de 6 ani, programul acestuia fiind de la 7,30 până la 17,30-18.

4.2.5. Ulterior, directorul școlii a îndrumat-o pe mama către cabinetul psihopedagogic pentru a lua legătura cu psihologul școlii. I s-a recomandat să îi acorde copilului mai mult timp, în trecut existând situații similare care s-au rezolvat prin comunicarea părinților cu personalul școlii.

4.2.6. I s-a atras atenția învățătoarei să îi acorde mai mult timp acestui elev și să se ocupe de el cu mai multă grijă și înțelegere.

4.2.7. Psihologul școlii i-a recomandat mamei să solicite evaluarea copilului la Centrul de Educație Emoțională și comportamentală pentru copii.

4.2.8. Referitor la incidentul petrecut la ora de educație fizică în data de 13.03.2014, la nivelul școlii s-a au solicitat note de serviciu și informații.

4.2.9. Cu privire la integrarea tuturor copiilor, conducătorul școlii a apreciat ca prioritar acest aspect, fără a dezavantaja sau discrimina pe cineva.

Susținerile părții reclamate Z. B.

4.3.1. Prezentă la sediul C.N.C.D. în data de 29.04.2014, reclamata a arătat faptul că nu l-a discriminat pe copil neexistând nici măcar un criteriu de discriminare.

4.3.2. A mai arătat faptul că a întâmpinat probleme cu copilul încă din luna octombrie 2013, semnalând acest lucru directorului școlii. Problemele erau legate de modul în care copilul se comporta în clasă, distrăgând atenția colegilor săi.

4.3.3. A semnalat acest lucru și mamei copilului. Mai arată reclamata faptul că a stabilit un lectorat cu părinții, fiind invitați toți părinții și psihologul școlii.

4.3.4. Petenta nu s-a prezentat iar învățătoarea i-a adus la cunoștință ce s-a discutat la ședință inclusiv faptul că fiul său prezintă probleme de adaptare la programul impus de școală.

4.3.5. Copilul a fost înscris și la semiinternat unde nu s-a adaptat. Datorită acestor aspecte i s-a explicat mamei faptul că semiinternatul nu este cea mai bună soluție pentru copil fiind mai benefic pentru copil să petreacă timpul la ore/cercuri cu activități recomandate de consilier.

4.3.6. Copilul a fost evaluat la Centrul de Educație Emoțională și comportamentală pentru copii, rezultatul evaluării indicând lipsa controlului și inhibiția impulsurilor-test statua, abilități deficitare de gestionare a emoției de plictiseală precum și dificultăți de susținere a sarcinilor dificile.

4.3.7. Deși a încercat o serie de măsuri pedagogice și jocuri didactice pentru a-i capta atenția și a-i face mai ușoară integrarea în grup, elevul era atras o perioadă scurtă de timp.

4.3.8. A solicitat sprijinul mamei copilului pentru a veni la școală și a purta o discuție cu copilul însă aceasta a precizat că nu se poate învoi de la serviciu urmând a trimite o prietenă care să ia copilul. De asemenea copilul rămânea până seara târziu cu bunica maternă suferindă de Alzheimer având grijă de aceasta.

4.3.9. După ce s-a consultat cu consilierul școlar a rugat mama să participe la câteva ore pentru a putea observa comportamentul copilului. În situații similare, petenta a mai solicitat sprijinul părinților, în prezenta acestora copilul fiind mai atras de activitățile școlare.

4.3.10. Cu privire la incidentul din data de 13.03.2014, partea reclamată arată faptul că pregătea materialele pentru ora următoare. În acel moment profesorul de sport a intrat în clasă și i-a cerut sprijinul întrucât a existat o altercație între fiul petentei și un alt coleg al său. La momentul la care a ajuns în sală fiul petetei avea tendința de a agresa alți colegi însă a fost ținut de mână de un profesor. A încercat să aplaneze conflictul însă copilul continua să fie violent moment în care a lovit învățătoarea în față. În acel moment, văzând că nu are cum să calmeze copilul a sunat-o pe petentă care i-a spus că nu poate pleca de la serviciu și să se descurce cum știe pentru că de asta e plătită.

4.3.11. Reclamata precizează că elevul a avut o zgârietură abdominală făcută de celălalt copil cu care se bătea. A fost chemată poliția de proximitate părțile implicate dând declarații

4.3.12 Ulterior a rugat-o pe petentă ca cineva din familie să vină și să îl urmărească pe copil sugerându-i totodată mamei să îl însoțească la cursuri pentru a-și tempera comportamentul.

4.3.13. Mai arată faptul că între fiul petentei și copilul cu care s-a bătut în sala de sport există un conflict mai vechi, aceștia fiind și colegi de grădiniță.

4.3.14 Încă de la momentul în care a aflat de conflictul dintre cei doi copii, reclamata i-a sugerat petentei fie să tempereze copilul fie să îl transfere la o altă școală de care aparține.

4.3.15. Susținerile reclamatei sunt spjinite și de observațiile psihologului din școală fiind anexată o notă de serviciu din data de 13.03.2014. Se mai arată faptul că s-a făcut o strategie de integrare a elevului fiind stabilite o ședință pe săptămână împreună cu copilul, o ședință pe săptămână cu prezența la clasă și o sedință la două săptămâni cu mama. Psihologul școlar arată faptul că nu s-au observat îmbunătățiri întrucât mama nu venea cu frecvența stabilită, ulterior și copilul începând să lipsească. Ulterior petenta, mama copilului a susținut că face consiliere psihologică individuală.

Punctul de vedere formulat de către Inspectoratul Școlar București

4.4.1. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. nr. 2967/28.04.2014 Inspectoratul școlar arată faptul că au existat de la început probleme de integrare ale copilului precum și faptul că recomandările directoarei școlii și a cadrelor didactice au avut drept scop respectarea dreptului la educație, integrarea copilului, adaptarea la cerințele impuse de mediul școlar atât pentru fiul petentei cât și pentru ceilalți copii din clasa pregătitoare.

4.4.2. Se mai arată faptul că activitățile școlare sunt diferite de cele de la grădiniță numărul copiilor dintr-o clasa fiind mai mare (31 copii) activitățile fiind de asemenea diferite.

4.4.3. Din înștiințarea părinților copiilor din clasa pregătitoare către Consiliul de Administrație al Școlii reiese faptul că aceștia povestesc acasă despre comportamentul inadecvat al copilului și despre modul în care se desfășoară orele de curs.

4.4.4. Din documentele anexate rezultă faptul că personalul școlii a încercat să aplaneze conflictele existente și să ușureze integrarea copilului în mediul școlar.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, Colegiul director urmează a se pronunța asupra aspectelor sesizate respectiv asupra modului în care ar fi existat un tratament discriminatoriu între fiul petentei și ceilalți copii, tratament venit din partea conducerii școlii și a învățătoarei copilului

5.2. **În drept**, analizând faptele reținute în petiție, **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

5.3. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.

5.4. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director reține că pentru ca o faptă să fie

calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile. În speța de față, Colegiul Director ia act de susținerea petentei potrivit căreia fiul său ar fi fost tratat într-un mod diferit.

Colegiul reține faptul că a existat o preocupare susținută a conducerii școlii în vederea integrării copilului. De altfel prin susținerile sale, directorul școlii arată faptul că au mai fost confrunțați cu situații similare copiii reușind să se integreze datorită eforturilor susținute ale cadrelor didactice și ale părinților. Chiar în situația unor copii diagnosticați cu ADHD (nu este cazul fiului petentei) prin sprijinul acordat copiilor acasă și la școală s-a reușit integrarea lor. În cadrul procesului educativ ar trebui să existe un sprijin reciproc între părinte și învățător, numai în acest mod putând fi găsite soluțiile care să corespundă interesului superior al copilului.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu modificările ulterioare. În speța de față, Colegiul Director reține că la baza aspectelor sesizate de către petentă ar exista o suspiciune a celei de a doua reclamante (învățătoarea copilului) potrivit cărora copilul ar suferi de ADHD. Din evaluările psihologice nu rezultă faptul că ar exista un asemenea diagnostic și nici vreă altă boală. Din susținerile părților reclamate a rezultat faptul că acestea apreciază că problemele copilului ar proveni din încercarea de adaptare la mediul școlar fiind agravate de conflictul existent între copil și un al coleg de clasă. De altfel problemele par a se fi aplanat de la momentul mutării copilului în altă clasă (susținerile petentei) unde nu a întâmpinat nici un fel de probleme.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege. În cazul de față, Colegiul reține faptul că petenta reclamă restrângerea dreptului la educație. Din susținerile părților reclamate și a înscrisurilor existente la dosar rezultă faptul că nu a existat în fapt restrângerea vreunui drept, copilul fiind sprijinit în adaptarea la mediul școlar și la rigorile acestuia. De altfel, situația copilului și integrarea sa școlară au fost îmbunătățite prin separarea celor doi copii, denotând faptul că învățătoarea copilului nu a fost în măsură să gestioneze situația conflictuală dintre copii.

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare. După cum a arătat și partea reclamată și după cum a reținut și Colegiul, ne aflăm în fața unei justificări obiective, metodele de atingere a acelui scop fiind justificate și legitime. Măsura separării celor doi copii pare să fi fost o măsură necesară și utilă integrării lor școlare, situația fiului petentei fiind îmbunătățită prin mutarea în altă clasă, având o altă învățătoare, nefiind necesară schimbarea școlii.

5.5. Colegiul nu poate reține întrunirea cumulativă a cerințelor pentru a ne afla în fața unei fapte de discriminare ori a unei situații care să fie imputabilă părților reclamate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate în sarcina părților reclamate nu întrunesc elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată;

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

BERTZI THEODORA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Data redactării 15.10.2014

Motivată și tehnoredactată : T.B./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.